

Perspektywy rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Olecko.

Rozwój społeczno-gospodarczy jest najszerszym pojęciem obejmującym ogólnie tendencję rozwojową danej jednostki terytorialnej.

1. Określenie ram czasowych tematu:

Na potrzeby opracowania tematu przyjęto perspektywę czasową określoną w dokumentach strategicznych i programowych tj. rok 2025.

2. Źródło danych:

Perspektywy rozwoju Gminy Olecko zostały określone w dokumentach strategicznych obowiązujących, uchwalonych przez Radę Miejską w Olecku w latach 2012-2017, z czego 1 dokument uchwalono w roku 2012, a pozostałe w latach 2014-2017.

Najważniejszym dokumentem o charakterze strategicznym jest :

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Olecko do 2025 roku, stanowiąca załącznik do uchwały nr ORN.0007.93.2015 z dnia 29.12.2015 r., jest to dokument, który wyznacza kierunki rozwoju gminy.

Wizja rozwoju Gminy Olecko sformułowana jest następująco:

Stolica Mazur Garbatych – Gmina o wyjątkowej jakości życia opartej o inteligentną gospodarkę i w pełni wykorzystująca walory położenia

Cel główny będzie realizowany przez cztery cele strategiczne:

A. Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej.

Cel ten należy rozumieć szeroko, jako stwarzanie korzystnych warunków inwestycyjnych – zarówno dla inwestorów zewnętrznych, jak i do rozwijania działalności firm już funkcjonujących w Gminie Olecko.

Planowane przedsięwzięcia:
Kompleksowe wyposażenie terenów inwestycyjnych w infrastrukturę techniczną o odpowiednich parametrach i dojazdową.
Wzmacnianie postaw przedsiębiorczych.
Budowa instytucjonalnego otoczenia świadczącego wsparcie dla oleckiego sektora MŚP.
Wsparcie MŚP w dostępie do wiedzy.
Doskonalenie systemu ulg w podatkach lokalnych i jego szeroka oraz klarowna komunikacja.
Promocja wewnętrzna i zewnętrzna produktów lokalnych i regionalnych.

B. Wzrost atrakcyjności zamieszkania.

Wysoka jakość życia budowana jest przez komfort miejsca zamieszkania, zdrowie i możliwości szeroko pojętego rozwoju poprzez edukację, kulturę i sport oraz warunki do wypoczynku. Atrakcyjne miejsce zamieszkania to takie, które łączy te elementy.

Planowane przedsięwzięcia:
modernizację infrastruktury edukacyjnej oraz wspieranie różnorodnych form aktywności dzieci i

młodzieży
Poprawa jakości dróg publicznych i budowa chodników oraz dróg rowerowych
Rewitalizacja przestrzeni gminy
Rozbudowa i uspoźnienie małej infrastruktury, (np. dbanie o zielen miejską, ławki, kosze na śmieci, ale również stosowanie rozwiązań energooszczędnych w zakresie oświetlenia dróg
Dopasowanie infrastruktury do potrzeb szczególnych grup społecznych – osób starszych, niepełnosprawnych oraz rodzin z dziećmi (likwidacja barier, wprowadzenie zasady uniwersalnego projektowania).
Przygotowanie nowoczesnej przestrzeni handlowej w centralnej części Olecka – służącej sprzedaży produktów lokalnych (m.in. żywność, jak i produkty rękodzielnicze).
Dalsze poszerzanie bazy sportowej, w tym o zaplecze dla sportów zimowych oraz z myślą o budowie oferty dla osób starszych i niepełnosprawnych
Realizacja i monitorowanie Strategii Upowszechniania Kultury Fizycznej w Gminie Olecko na lata 2014-2020
Przygotowanie zaplecza infrastrukturalnego dla kultury.
Organizacja przestrzeni spotkań dla społeczności lokalnych.
Wprowadzanie innowacyjnych metod pracy ze społecznością wykluczoną – jak na przykład streetworking.
Inspirowanie i wspieranie oddolnych inicjatywy obywatelskich w zakresie prospołecznym, w tym wsparcie dla ekonomii społecznej, jako elementu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.
Poprawę jakości funkcjonowania instytucji odpowiedzialnych za politykę społeczną.
Przygotowanie gminnych programów z zakresu zdrowia.
Upowszechnianie wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

C. Wzrost atrakcyjności turystycznej.

Gmina Olecko powinna wzmacniać elementy oferty turystycznej, które już obecnie są doceniane przez turystów, a także rozwijać w miarę możliwości warunki rozwoju innych form turystyki. Gmina posiada bardzo dobre warunki dla rozwoju turystyki aktywnej.

Planowane przedsięwzięcia:
Rozwój funkcji turystyczno-sportowo-wypoczynkowej wokół jeziora oleckie wielkie. W tym kierunku działań powinny być zrealizowane projekty inwestycyjne wynikające z Koncepcji zagospodarowania jeziora Oleckie Wielkie i nabrzeża rzeki Lega w mieście.
Poprawy jakości infrastruktury istniejącej – obejmującej np. poprawę oznakowania, modernizację szlaków.
Budowy nowej infrastruktury turystyczno-wypoczynkowej – przykładowo w tym obszarze powinny znaleźć się elementy infrastruktury na potrzeby turystów indywidualnych, ścieżki rowerowe (np. na dawnych nasypach kolejowych), szlaki piesze, trasy do jazdy konnej, infrastruktura „zimowa”.
Opracowanie i wdrożenie planu rozwoju turystyki.

Gmina Olecko w Strategii rozwoju turystyki Województwa Warmińsko-Mazurskiego:

Cel strategiczny: Rozwój regionalnych produktów turystycznych

Cel przedsięwzięcia: Stworzenie markowego, zintegrowanego produktu turystyki sportowej

Rdzeń produktu:

Olecko – Europejskie Miasto Sportu ACES 2015 posiadające unikalny kompleks sportowo-wypoczynkowy (enklawa zieleni, spokoju i bezpieczeństwa) realizujące Strategię Upowszechniania Kultury Fizycznej w Gminie Olecko na lata 2014 – 2020, co roku odwiedzane przez blisko 100 klubów lub obozów sportowych

Cel rozwojowy: Rozwój regionalnych produktów turystycznych

Cel przedsięwzięcia: **Rozwój regionalnego produktu turystycznego turystyki wypoczynkowej.**

Rekomendacje: Wzbogacanie oferty turystyki wypoczynkowej, biernej, ofertą z obszaru turystyki kulturowej, aktywnej czy artystycznej i kulinarnej.

D. Wzrost współpracy.

Współpraca ma być podstawą osiągania poszczególnych celów i podejmowania kierunków działań (w tym także w formule partnerstwa-publiczno-prywatnego). Cel strategiczny odnosi się zarówno do współpracy wewnątrzgminnej, jak i współpracy z organizacjami zewnętrznymi (krajowymi i zagranicznymi). Przewidziano tu trzy kierunki działań.

Planowane przedsięwzięcia:
Poprawa relacji międzyinstytucjonalnych w gminie olecko.
Rozwój współpracy w ramach EGO oraz EGO SA.
Rozwój współpracy międzynarodowej

Wiodącym dokumentem o charakterze planistycznym jest aktualne **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Olecko, uchwalone w dniu 29 grudnia 2015 roku, uchwała nr ORN.0007.94.2015**

Studium składa się z części opisowej i graficznej:

- część I opisowa – określa uwarunkowania i główne funkcje miasta i gminy pełnione dotychczas:

Miasto Olecko pełni rolę centrum administracyjnego gminy oraz powiatu oleckiego. Jest to wielofunkcyjny ośrodek o znaczeniu ponadlokalnym. Olecko stanowi ośrodek handlowo - usługowy, oświatowy, kulturalno - rozrywkowy oraz administracyjno - finansowy. Tu znajdują się siedziby wszystkich urzędów. Wiodące funkcje w mieście to administracja i usługi głównie handel i budownictwo oraz rekreacja, turystyka i wypoczynek. Funkcje towarzyszące funkcjom podstawowym to funkcja mieszkaniowa i funkcje obsługi w zakresie rozwoju usług, komunikacji i infrastruktury technicznej. W mieście też dominującą funkcją jest przemysł drzewny oraz spożywczy (zakłady mięsne, mleczarskie, piekarnie).

Gmina Olecko - analiza struktury funkcjonalnej gminy ukazuje podstawowe uwarunkowania wpływające na rozwój, jest to produkcja rolna (głównie hodowla zwierząt, w tym trzody chlewnej oraz rolnictwo proekologiczne i agroturystyka) oraz sektor gospodarczy (głównie usługi o znaczeniu ponadlokalnym jak również przemysł drzewny i stoczniowy).

Na terenie gminy dominują obszary o funkcji rolniczej, rolniczo-turystycznej, gospodarczej, przemysłowej, gospodarki leśnej, a także mieszkaniowej, usługowej, komunikacyjnej i infrastruktury technicznej.

- część II opisowa- określa kierunki rozwoju zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Olecko.

Celem nadrzędnym w zagospodarowaniu przestrzennym miasta i gminy jest zapewnienie właściwego poziomu życia jego mieszkańców, poprzez zapewnienie godziwych warunków zamieszkiwania, dostępu do usług, sieci infrastruktury technicznej i systemu komunikacyjnego.

Funkcje miasta Olecko określone w kierunkach rozwoju:

Miasto Olecko stanowi główny węzeł funkcjonalny pełniąc rolę ośrodka wielofunkcyjnego o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym. Wiodące funkcje występujące w mieście to: mieszkalnictwo, usługi (administracja, oświata, kultura, handel, zdrowie i opieka społeczna), funkcja przemysłowo - gospodarcza oraz turystyka i wypoczynek. Zakłada się utrzymanie dotychczasowego zainwestowania terenów miejskich ze wskazaniem ich rozwoju w określonych kierunkach wyznaczonych dla poszczególnych obszarów funkcjonalnych oraz wyznaczeniem nowych terenów rozwojowych.

Funkcje Gminy Olecko określone w kierunkach rozwoju:

W oparciu o wyniki przeprowadzonej inwentaryzacji stanu gminy Olecko oraz analiz uwarunkowań przyrodniczych, kulturowych, społecznych i gospodarczych oraz predyspozycji rozwojowych potwierdza się, iż produkcja rolna nadal stanowi wiodącą funkcję gminy ze szczególną preferencją na hodowlę zwierząt oraz rolnictwo proekologiczne i agroturystykę. Na terenie gminy wyróżniają się obszary o funkcji rolniczej, turystycznej, wielokierunkowej działalności gospodarczej oraz gospodarki leśnej. Funkcje towarzyszące to mieszkalnictwo, usługi, komunikacja i infrastruktura techniczna. Turystyka występuje w większym stopniu w zachodniej części gminy ze względu na wysokie walory przyrodniczo - krajobrazowe. Przewiduje się kontynuację i rozwój struktur turystyczno - wypoczynkowych w sąsiedztwie jezior oraz w obrębach poszczególnych miejscowości.

Inne dokumenty strategiczne obowiązujące na terenie Gminy Olecko

Jako jedną z podstaw rozwoju Gminy przyjęto sport i kulturę fizyczną. Potrzeby i wyzwania związane z tym obszarem wyznacza Strategia Upowszechniania Kultury Fizycznej w Gminie Olecko na lata 2014-2020. W procesie budowy tego dokumentu, oceniono aktywność fizyczną mieszkańców, stosunek do zajęć wychowania fizycznego dzieci, młodzieży i ich rodziców a także dokonano inwentaryzacji bazy sportowej. Jest on źródłem wiedzy o sporcie w Gminie i stanowi uszczegółowienie Strategii Rozwoju Miasta w tym obszarze, zarówno jeśli chodzi o część diagnostyczną jak i strategiczną.

Wizja i cele strategiczne

Dążąc do upowszechnienia kultury fizycznej wśród mieszkańców, Gmina dąży do zaspokojenia ich potrzeb, podniesienia jakości życia, poprawy kondycji fizycznej lokalnego społeczeństwa, stanu zdrowia oraz zadowolenia zarówno mieszkańców jak i odwiedzających gości.

Cel I.

Promocja i upowszechnianie aktywności fizycznej wśród mieszkańców Gminy

Cel II.

Wychowanie fizyczne pełni wiodącą rolę w edukacji zdrowotnej uczniów, stanowi podstawę wszechstronnego rozwoju oraz kształtowania obyczaju aktywności fizycznej i troski o zdrowie w okresie całego życia

Cel III.

Spoleczna infrastruktura przyjazna upowszechnianiu kultury fizycznej

3. Programy rozwoju:

Dokumenty o charakterze operacyjnym to programy rozwoju, uchwalane w oparciu o przepisy ustawy o samorządzie gminnym oraz ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Obecnie obowiązujące Programy, wskazujące cele rozwoju oraz narzędzia realizacji to:

Lp.	Nazwa Programu/Strategii	Nr Uchwały/data uchwalenia	Data obowiązywania	Cel strategiczny:
1.	Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Olecko na lata 2016-2020	UCHWAŁA NR ORN.0007.69.2015 RADY MIEJSKIEJ W OLECKU z dnia 29 października 2015 r.	2016-2020	Celem jest określenie podstawowego kierunku działania w gospodarowaniu zasobem mieszkaniowym.
2.	Program opieki nad zabytkami gminy Olecko na lata 2016-2019	UCHWAŁA NR ORN.0007.28.2016 RADY MIEJSKIEJ W OLECKU z dnia 29 kwietnia 2016 r.	2016-2019	1.rozpoznawanie potrzeb dotyczących podejmowania działań zmierzających do zahamowania procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania; 2.eksponowanie zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego; 3.podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych; 4.tworzenie warunków współpracy z właścicielami zabytków dla zapewnienia ich opieki; 5.włączenie problematyki ochrony zabytków do bieżących zadań Rady Miejskiej w Olecku 6.uwzględnianie uwarunkowań prawnych opieki nad zabytkami.

3.	Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olecko na lata 2016-2019 z perspektywą do roku 2023	Uchwała nr ORN.0007.52.2016 Rady Miejskiej w Olecku z dnia 23 czerwca 2016 r.	2016-2019	Głównym celem Programu Ochrony Środowiska jest określenie polityki zrównoważonego rozwoju Gminy Olecko, która jest formą realizacji polityki ekologicznej państwa.
4.	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Olecko	Uchwała nr ORN.0007.51.2016 Rady Miejskiej w Olecku z dnia 23 czerwca 2016 r.	2016-2020	Cel strategiczny: Dążenie do utrzymania niskoemisyjnego rozwoju gospodarczego i zaspokajania potrzeb społeczeństwa, tj. rozwoju gospodarczo-społecznego Gminy Olecko do 2020 roku następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną i finalną.
5.	Program Rozwoju Usług Edukacyjnych w Gminie Olecko na lata 2015 – 2020	Uchwała Nr ORN.0007.89.2015 Rady Miejskiej w Olecku z dnia 29 grudnia 2015 r	2015-2022	Cel główny: Doskonalenie jakości usług edukacyjnych Cel szczegółowe: Zwiększenie dostępności do usług edukacyjnych na wysokim poziomie oraz modernizacja świadczonych usług.
6.	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Olecko na lata 2016-2025	UCHWAŁA NR ORN.0007.25.2016 RADY MIEJSKIEJ W OLECKU z dnia 29 kwietnia 2016 r	2016-2025	Rozwój systemowego podejścia do problemów społecznych w celu przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu
7.	Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta i Gminy Olecko na lata 2012-2027	Uchwała Nr RN.0007.110.2012 Rady Miejskiej w Olecku z dnia 29 listopada 2012 r.	2012-2027	Kierunki rozwoju źródeł energii oraz inwestycje planowane do realizacji w ramach dokumentu wynikają z obowiązujących aktów prawnych, programów wyższego rzędu oraz dokumentów planistycznych uwzględniających tę problematykę.
8.	Programu Przeciwdziałania	UCHWAŁA NR ORN.0007.10.2015	2015-2018	Cel główny: przeciwdziałanie

	Narkomanii dla Gminy Olecko na lata 2015-2018	Z dnia 2015 r.		narkomanii na terenie Gminy Olecko Cel 1. Podniesienie poziomu wiedzy społeczności lokalnej na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku.
9.	Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2017-2022	UCHWAŁA NR ORN.0007.16.2016 RADY MIEJSKIEJ W OLECKU z dnia 24 marca 2016 r.	2017-2022	Plan opracowano zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.
10.	Lokalny program wspierania edukacji szczególnie uzdolnionych uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Olecko	UCHWAŁA NR ORN.0007.42.2017 RADY MIEJSKIEJ W OLECKU z dnia 30 czerwca 2017 r.	Nie określono	1. Wspieranie uczniów w rozwijaniu ich uzdolnień i zainteresowań oraz stwarzanie im możliwości udziału z konkursach, festiwalach, zawodach sportowych, itp. 2. Motywowanie uczniów do podejmowania działań mających na celu odkrywanie własnych uzdolnień oraz do systematycznej pracy nad rozwijaniem talentów, pogłębianiem wiedzy oraz umiejętności. 3. Promowanie uczniów szczególnie uzdolnionych. 4. Motywowanie rodziców do wspierania edukacji uzdolnionych uczniów. 5. Promocja Gminy Olecko, jako gminy przyjaznej uczniom szczególnie uzdolnionym.

4. Realizacja.

Realizacja celów strategicznych do 2025 roku jest realizowana bezpośrednio poprzez przedsięwzięcia ujęte w budżecie gminy na dany rok budżetowy oraz Wieloletniej Prognozie Finansowej.

Uchwała Nr ORN.0007.15.2017 Rady Miejskiej w Olecku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Olecko na lata 2017-2024

http://www.umolecko.bip.doc.pl/upload/doc/38077_20170228_135737.pdf

Finansowanie przedsięwzięć pochodzi ze środków budżetowych oraz zewnętrznych, w tym unijnych. Obecnie realizowane projekty przez Gminę Olecko.

Nazwa projektu:
e-Gmina Olecko
W przyszłość bez barier
Aktywna Szkoła
Uwolnić potencjał uczniów ukryty w eksperymencie i technologii informacyjno-komunikacyjnej. Rozwijanie kompetencji przyrodniczych i cyfrowych w Gimnazjum z Oddziałami Integracyjnymi w Kijewie
Uczeń na 6 w Szkole Podstawowej nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi im. ks. Jana Twardowskiego w Olecku

Projekty złożone przez Gminę Olecko w roku 2017:

1. Przebudowa boisk i bieżni przy Szkole Podstawowej nr 3 w Olecku oraz zakup wyposażenia pracowni językowej.
2. Modernizacja energetyczna budynku Przedszkola z oddziałami integracyjnymi w Olecku przy ul. Zielonej 1
3. Ochrona bioróżnorodności fauny i flory występującej w dorzeczu rzeki Lega i zlewni jeziora Olecko Wielkie
4. Przebudowa Targowiska Miejskiego w Olecku

Przedsięwzięcia mają charakter inwestycyjny i nieinwestycyjny. Na pytanie czy przyczyniają się do realizacji celów strategicznych i obranych kierunków rozwoju odpowiada EWALUACJA.

Dla jasności i rzetelności raportów z ewaluacji poszczególnych planów rozwoju kluczowa rolę spełniają wskaźniki i rezultaty, pozwalają one określić stopień realizacji celów.

Dokumenty strategiczne i operacyjne Gminy Olecko, które nie mają określonego systemu monitorowania i ewaluacji, wymagają zmiany i takie działania będą podejmowane.

Jeżeli nie jest prowadzony monitoring, nie można jednoznacznie stwierdzić czy ich założenia są realizowane i aktualne. Powoduje to efekt martwych zapisów i „półkowników”.

Wyzwaniem rozwojowym Gminy jest wprowadzenia systemu zarządzania strategicznego i opracowania wieloletniego programu inwestycyjnego opartego na realizacji dokumentów strategicznych, który zakłada modyfikację ale w oparciu do wyników Raportów z ewaluacji.

5. Wyzwania na przyszłość.

PAKIET ŚREDNICH MIAST:

Gmina Olecko została zidentyfikowana jako jedno z 122 miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze dla których Ministerstwo Rozwoju przygotowało „Pakiet dla średnich miast”.

Pakiet dla średnich miast jest realizacją jednego z punktów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR) i dotyczy miast powyżej 20 tys. mieszkańców oraz miast powyżej 15 tys. mieszkańców będących stolicami powiatów z wyłączeniem miast wojewódzkich – obecnie jest to 255 miejscowości w całej Polsce. Szczególnego wsparcia potrzebują 122 ośrodki miejskie, zidentyfikowane podczas analiz Polskiej Akademii Nauk sporządzanych na potrzeby SOR, które w największym stopniu tracą funkcje społeczno-gospodarcze. Pakiet obejmuje wiele różnorodnych i wzajemnie uzupełniających się inicjatyw. Jego istotnym elementem jest dedykowane miastom średnim wsparcie z krajowych programów operacyjnych, zarządzanych przez Ministerstwo Rozwoju. Wyniesie ono prawie 2,5 mld zł z funduszy UE na lata 2014-2020.

Aktualne dane na potrzeby określenia sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy Olecko zostały opracowane w dokumencie „Delimitacja miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze”.

https://www.mr.gov.pl/media/40741/Ekspertyza_PAN.pdf

Kierunki rozwoju miast średnich w Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju

Strategia przedstawia nowy model rozwoju – rozwój odpowiedzialny czyli taki, który zapewnia korzyści z rozwoju dla wszystkich grup społecznych i w którym potrzeby obecnego pokolenia mogą być realizowane bez umniejszania szans przyszłych pokoleń na ich zaspokojenie. Istotne jest odpowiednie kształtowanie relacji pomiędzy konkurencyjnością gospodarki, dbałością o środowisko oraz jakością życia. Odpowiedzialny rozwój to wzrost gospodarczy wykorzystujący takie walory jak przedsiębiorczość, pracowitość, zasoby i umiejętności Polaków.

Olecko, 25.09.2017r.

Sporządziła: Aneta Milczarek

Z up. Burmistrza

Aneta Milczarek
Kierownik Wydziału Strategii i Rozwoju